

EESTI SPORDI-LEHT

No 11

22. 3. 1932.

Tolmetus ja tallitus
Tallinn, Müürivahe 16, 33
Telefon 444-28 Postkast 70

Ilmub teisipäeviti

Hind 15 senti

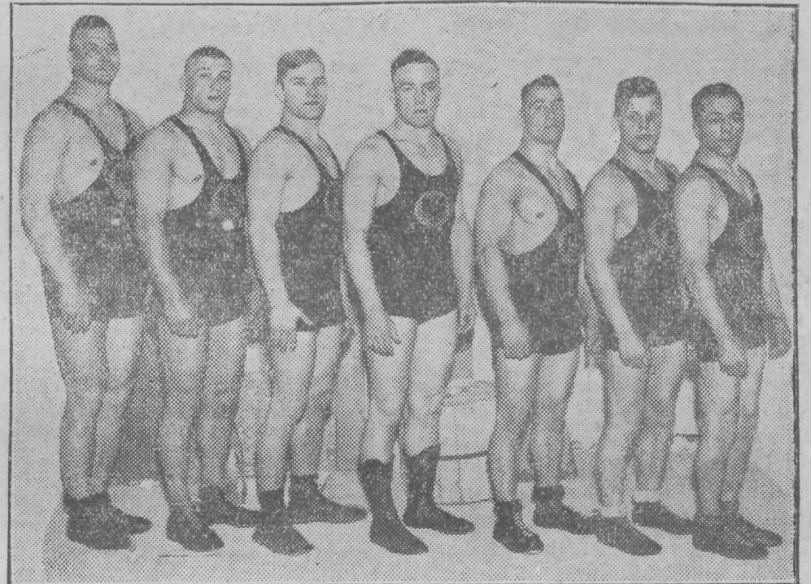
13. aastakäik
Tellimise hind:
aastas 6 krooni, kuus 60 senti

Eesti fiasko Stokholmis.

Eesti maadlejad ei olnud siiski nii halvad, nagu seda näitavad maavõistluste vafekorrad.

Eesti meeskond: Trossman, Neo, Praks, Kusnets, Väli, Kristal, Põntson ja esindaja A. KUKK.

„Moraalne võitja“ — Saksa meeskond: G. Gehring, Heitmann, Kraemer, J. Földeak, Sperling, F. Ehl ja Brendel.

Kuna olümpiamängude aastal Euroopa esivõistlusi maadluses ei korraldata, siis kujunesid Rootsi maadlusliidult peetud maadlusvõistlused nelja parima maadlusrahva vahel suureks rahvusvaheliseks kohtamiseks enne Los-Angelesi mängu. Peetud neljikkaavõistlust võib isegi teatud määral katsevõistlusteks olümpiamängudele pidada, sest võtsid osa need rahvused, kes senistel suurvõistlustel esikohtadele on platseerunud, väljaarvatud vast Soome, keda Rootsi ei suutnud või ei tahtnud maavõistlustele kaasa tõmata.

Peetud võistlusi võib kordalainuks pidada nii sportliselt osavõtjatele kui ka aineliselt korraldajatele. Silmas pidades, et käesoleval aastal olümpiamängud peetakse Ameerikas ja osavõtt kauge maa tõttu on seotud suurte kuludega, aitavad käesolevad võistlused nii mitmelegi rahvusele selgitada nende võistlejate võimeid ja kergendada olümpiamängudest osavõtva meeskonna kindlaksmääramist. On ju selge, et iga rahvus kokkuvõttes saadab mängudele vaid häid, kindla võidulootusega mehi.

Rootsi ja Soome, kes omavahel seni järjekindlalt maadlusmaavõistlusi korraldanud ja vaheldamise õnnega neid võitnud, pretendeerisid seni maailma parima maadlusrahva nimet. Peale Pariisi olümpiamänge, 1924 ja 1928 a. vahel kerkis esile ungarlaste täht, keda ennustati Rootstile ja Soomele tõsiseks vastaseks. Viimaste aastate ungarlaste esinemised tõendavad, et nende maadlus-tippsaavutused on allamäge sammu. Selle vastu on sakslased kardetavateks vastasteks kujunenud. Kuigi Saksa tuli neljikkaavõistlustel rootslaste järgi teiseks, tuleb teda siiski maavõistluste „moraalseks võitjaks“ lugeda, sest ta võitis Rootsi tagajärjega 4:3, seljavõitudega 3:1 vastu. Maavõistluste otsustaja, paremuspunktide vahekorrad, nagu eelpool selgub, oli seotud kõrvalmõjudega.

Mis puutub üksikute meeskondade esinemisse, siis peab jällegi sakslasi esiplaanile nihutama. Nende

meeskond oli ühtlasem ja esines tehniliselt ja taktiliselt paremini teistest. Iseäranis kõvad ja järjekindlad olid nad partermaadluses. Sakslaste paremad olid: Sperling, Gehring ja Földeak.

Rootslased võivad koostada parema meeskonna, kui käesoleval maavõistlustel esinenud. Poolraskekaalus puudus neil haiguse tõttu Svensson, keda asetas keskaalu mees Johansson. Kergekeskaal oli rootslastel nõrk. Üllatusmees Gadier võitis ülekaalukalt keskaalu, kuid suurteks võistlusteks puuduvad temal veel kogemused. Peetud võistlustel oli keskaal üldse nõrgalt esitatud.

Ungarlased on meeldiv esinemine. Nende maadlus on tehniliselt hästi välja arenenud. Näib nagu oleks neil kindel ja ühtlane kool, mis Ungari maadlusspordi aluseks.

Eesti meeskonna võimeid tuleb kõrgemalt hinnata, kui seda näitavad maavõistlustel saavutatud võidupunktid. Nii mitmelegi mehele määratud kaotus tundus ebaõiglasena. Meie

ebaõnnestanud esinemise põhjuseks on mitmed asjaolud, mida tuleks kõrvaldada, kui soovitakse näha rahvusmeeskonna korralikku ja võidukat esinemist tulevikus. Meeskonna kokkuseadmisel kalduvad sporttegelased tihti peale kitsarinnalisele seltsipoliitikale. Nii sulgkaalu esindaja määramisel püüti mitmesuguste ettekänete all kõrvaldada meeskonnast, mis kah õnnestus, meie parimat maadlejat E. Pütseppa, ja asetati nõrgema mehega. Meeskonna ettevalmistus oli nõrk. Puudus ühisharjutus, nagu seda nägime varematal aastatel euroopa esivõistluste ja Soome-Eesti maavõistluste eel. Eriti torkas silma ühisharjutuste kasu Soome-Eesti maavõistluste puhul. Meeskond omalt poolt pani maavõistlustel välja oma parima ja püüdis saavutada maksimaalset tulemust. Siiski ei tuleks meeskonnal ja tegelastel leppida peetud maavõistlusega kui teatud välisõidu võimalusega, vaid ettetulnud puudused tuleksid kõrvaldada ja nähtud hüved tuleksid rakendada edaspidisele tegevusele. Maadlussport tu-

leb tõsta samale tasemele, millel ta seisib aastat neli tagasi, ja tuleb võita teiste rahvuste tunnustus, mis osalt kõigutatud ebaõnnestunud esinemisega Stokholmis.

Neljikkaavõistlus peeti Stokholmis laupäeval ja pühapäeval, 12. ja 13. märtsil 1932 a. Laupäeva õhtul peeti maavõistlused Eesti-Ungari ja Rootsi-Saksa, pühapäeva päeval Eesti-Rootsi ja Ungari-Saksa ning pühapäeva õhtul Ungari-Rootsi ja Eesti-Saksa.

Üksikute kaalude järgi kujunes võitjate järjekord:

Kärbeskaal:
Tuvsesson, Rootsi 3 p.
Zombori, Ungari 2 p.
Brendel, Saksa 1 p.
Põntson, Eesti 0 p.

Sulgkaal:
Ehl, Saksa 3 p.
Karlsson, Rootsi 2 p.
Tasnadi, Ungari 1 p.
Kristal, Eesti 0 p.

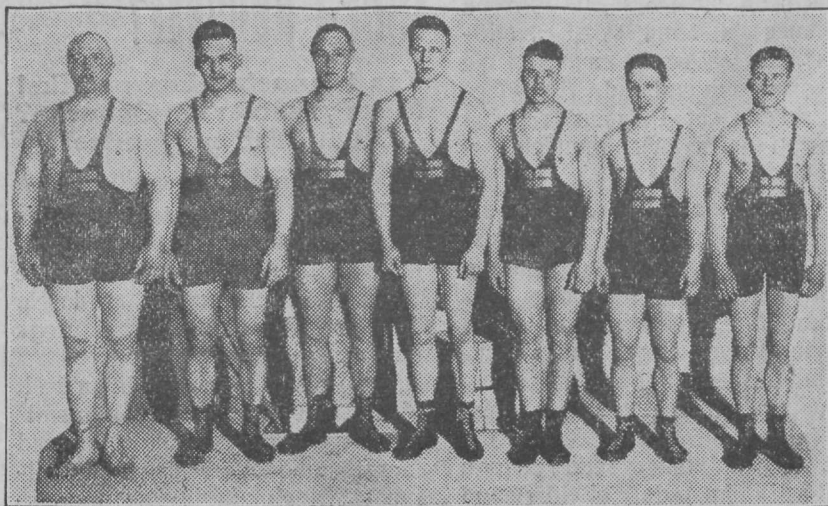
Kergekaal:
Sperling, Saksa 3 p.
Glans, Rootsi 2 p.
Väli, Eesti (loobus vigastuse tõttu) 1 p.

Beke, Ungari 0 p.
Kergekeskaal:
Kusnets, Eesti 2 p.
Zombory, Ungari 2 p.
Földeak, Saksa 2 p.
Lindblom, Rootsi 0 p.

Keskaal:
Gadier, Rootsi 3 p.
Tunyoghy, Ungari 2 p.
Kraemer, Saksa 1 p.
Praks, Eesti 0 p.

Poolraskekaal:
Johansson, Rootsi 3 p.
Heitman, Saksa 1 p.
Neo, Eesti 1 p.
Papp, Ungari 1 p.

Raskekaal:
Gehring, Saksa 3 p.
Vestergren, Rootsi 2 p.
Bado, Ungari 1 p.
Trossman, Eesti 0 p.

Rootsi meeskond: E. Vestergren, Rootsi maadlusime J. Johanson, A. Cardéer, L. Lindblom, G. Glans, E. Karlson ja H. Tuvsesson.

(Järg-4. küljel.)

Hooaegade vahetusel!

Astume uute hooaega suurima objektiivsuse ja elurõõmuga!

Ajateempo raugematu ratas on meist seekord jälle korraks mööda hooanud talve, ja kalenderiaidmetel seisame ametlikult kevades. Lumi vedeleb küll veel väljadel ja pungad puil alles puhkemata, kuid iga tuksuv tunnike lähendab meile järjest palavama ja palavama päikese. See teadmine juba äratas meis kevadetunde ja me näime koguni talvest tündinud olevat. Inimhinge vajab ju vaheldust ja loodus oma katkematuse korrektsuses on ise hoolitsenud uute haistingute tekkimist selles.

Kuid elu pole luule!

Uus aastaag toob ka uued mured. Oleme ju olümpiaaastasse jõudnud ja Lähenev suvi toob akkuutsemalt päevakorda Los-An-

gelesi, kui suure küsimusmärgi — kas, kes ja kuidas?

Küsimust on meil sõelutud palju. Ka sportlik ajakirjandus on üritanud seda küsimust valgustada. On üksikute spordialadel taevasse ulatuvaid treppe ehitatud, mida mööda olümpiakangelased üles alla kändu jai võiduhüüme laulnud. Samas on aga see suurepäraline ehitus ainsast sündmusest kergelt lastud maha kiskuda ja kangelased surisärki aetud. Kuigi meie spordiajakirjandus enamuses nooruslikes kinges elutseb ja üldiselt niivõlt alles väljakujunemata, ei ole nende ridade ülesanne siin nupukeerajaks olla, kuid luigelaulu laulmine tunduks siiski eesti viisaduse alahindamisena. Ka ei ole

nende ridade ülesanne Los-Angelesi osavõtüküsimust arutusele võtta, kuna meie kõrgemad sportjuhtuvad instansid on ise küllaldaselt teadlikud selles küsimuses. Meil talitatakse niikuinii parima südame tunnustuse ja Eesti üldiste spordihüvede alusel — see usk peab meil olema. Ootame aga ära! Peatume ainult veidi hooaegade vahetusel. Talvisel hooajal harastatavad alad on viimase sõna öelnud. Meistrid on juba kroonitud ja võime asuda kokkuvõtete tegemisele. Kuid ka piike on sel hooajal murtud, ja palju eesti jonnid ja väiklasi intriige sportlistel eluavaldustel ilmutatud. Need on isegi pidurdusi toonud meie üldises liikumises.

Sellepärast olgu hooaegade vahetusel liginevate kevadpühade mottoks: koksigem kõik riiumunad pühade ajal kodus ära ja astugem uute hooaega parteitute ja üldhuvi taotlevate sihtidega!

Meil seisab uuel hooajal ees kergejõustiku maavõistlusi, Balti turniir jalgpallis jne. Need ei tohiks ungetsemistega minna. Need võistlused väärivad vast veel suuremat tähelepanu, kui üksikute parimate meeste Los-Angelesi läkitamine.

Suuremat objektiivsust, ja kasvame kodus ja lähemas ümbruses kangemaks ning siis läheme majandusliste huvide võimaldamisel Eesti lippu kaugemale viima!

Stokholmi õppetund.

Neljikmaavõistlusel jääme viimaseks!

Rootsi maadlusliidult korraldatud neljikmaavõistlus maadluses on lõppenud. Tagajärg on kõigile teada. Sinna miidi välja suurte lootustega, hõiskamisega, tuldi aga tagasi lööduna. Stokholmi maadlusvõistlused olid peaprooviks Los-Angelesi mängudele. Siin võitude ja kaotuste järele võib teha mõningaid arvestusi Ameerika jaoks. Need olid väikesed olümpia mängud, mis korduvad augustis täie kogu juures. Kahjuks puudusid Stokholmis eestkätt soomlased, kelle tugevust meie peaaegu kaudselt, kuid ikkagi kõrgelt hinnata saame. Puudusid ka taanlased, kelle hulgas mõnigi tubli mees tõsisest konkurentsi võib teha.

Ka kodumaal võeti Stokholmi maavõistlust proovina Ameerikale. Pidiid ju need võistlused otsustama, kas omame maadlejaid, kes võivad edukalt ette võtta sõidu üle ookeani. Stokholmi jaoks katsevõistlusteks olid viimased esivõistlused. Kuid nende kohta öeldi, et peale meistrivõistluste tulemuste võidakse korraldada veel katsevõistlusi. Nii olid siis maadlejatele maalitud ilusad pildid! Stokholm ja Los-Angeles. Miks ei pidanud siis mehed oma viimase välja panema, kui sellest oleneb elus ainukordne sõit dollaritemaale.

Võistlustele mindi kindla iseteadvusega. Meeskonna juhina A. Kukki tähendas, et „peaksime tulema üldvõitjaks“. Kaks kohtunikku N. Kursman ja J. Villemson märkasid, et „viimaseks ei jää“ ja heal juhul võistleme Saksaga 2. koha pärast. Kuid see oli ainult petlik optimism. Maadluste esimesel õhtul saadi lüüa nõrgemalt vastaselt Ungarilt, kelle kohta arvati, et see pole õieti kellegi vastane ja keda võidetakse vähemalt 5:2. Teiste päevade tagajärjed andsid sootuks hävitava fiasko 6:1 ja 7:0. Vast läks kaduma paar punkti Väli vigastuse tõttu, kuid seegi poleks meid päästnud viimastest kohast.

Üldine vastus kõlaks ainult: meie vastased olid erakordselt head. Palju paremad kui võidi arvata ja oodata. Need riigid on

väga palju maadluse alal edasi jõudnud.

Kui nüüd osavõtjate perre juure võtta veel Soome ja Taani, siis oleksime arvatavasti samuti viimasele kohale jäänud.

See tekitab õigustatud küsimust: „Mis saab siis meie maadlejatega Los-Angelesis, kui nad peaksid sõitma sinna? Praegused tulemused panevad tõesti mõtlema, kas on saatmisel tagajärge.“

Stokholmi maavõistlus andis aga väga hoiatava märguande meie spordijuhtimisel. Meeskonna koostamisel ja saatmisel on nii palju keerdkäike, et raske on neid kõiki loetleda. Esivõistlused pidiid olema peaprooviks, mille põhjal meeskond koostatakse. Kui vaja, siis pidiid üksikutes kaaludes veel lisakatsed olema. Kuid leidis meistrite seas mehi, kes esivõistluste tulemusi pidasid ainuõigeks ja kategooriliselt keeldusid minema uutele katsevõistlustele. Siis kõneldi vajadusest Stokholmi kandidaatide hulka võtta maailma-meistri Ed. Pütsepa, kes alaliselt elab Helsingis, kus maadlustel head vormi näidanud. Käesoleval korral oli kaalul Eesti au ja meeste Los-Angelesi saatmise küsimus. Vaatamata sellele Ekraveliit ei tahtnud Ed. Pütsepa Helsingist Tallinna sõidukulusid katta, vaid tahtis seda jätta kas Ed. Pütsepa isiklikuks ja tema seltsi „eralõbuks“. See seisukoht samuti ei ole millegagi põhjendatud. Asi lahenes sellega, et Pütsepal rangluu vigastati ja ta üldse maadelda ei saa.

Edasi tekkis konflikt esindajate saatmisega. Ekraveliidu raskejõustiku osakond oli valinud parima arusaamise järele esindaja ja kohtunikku. See valik ei meeldinud kõigile. Vahele segas end siis liidu juhatus, kes kahe liikme koosseisus osakonna ettepaneku tühistas ja omad isikud määras. Kuid jant (selleks tuleb seda eellugu kindlasti nimetada) ei lõppenud veel sellega. Nüüd tulid maadlejad omakorda oma nõudmistega, heidetagu nurka isikud ja määra-

tagu kolmas paar isikuid. Liidu juhatus pidas tarvilikuks meelega siis läbirääkimistesse astuda, kus siis mehed „protestikirja“ tagasi võtsid.

Peaks vist üldiselt selge olema, et esindajaid liidu juhatus või mõni tema organ määrab isikute võimete kohaselt, arvestades keeleoskusega, esinemisega välismaal, läbikäimise oskusega ja üldise ülalpidamisega, kuna saatmisel kõne alla ei saa tulla isikud, kes võõral maal keelega hätta jäävad või keda sportlased peavad aitamata koju minna. Viimased isikud on mõnigi kord esindajate perre pääsenud ning kahtlematult pole nad suutnud meie head nime küllalt kõrgel hoida.

Liitude juhatused peaks kord teadlikumad olema omas tegevuses. Ka ei tohiks olla lahkkelisid liitudes osakondade ja juhatuste vahel, mis võimaldab intrigeerimist ja tahtmiste pealesurumist, mille täitmine mitte otstarbekohane ei ole.

Kui Stokholmi õppetund oli raske õppetund, siis loodetavasti ta oli ka tuleviku jaoks kasulik õppetund.

Milliseid üllatusi toob IAAF-i kongress?

Kes tunnustatakse profiks! Nurmi, Peltzer või Osborne? Olümpiaad nurjumisel?

(Meie erikirjasatjalt).

3. apr. s. a. astub Berliinis kokku rahvusvahelise kergejõustiku liidu (I. A. A. F.) erakorraline kongress, mille muuseas arutlusele tuleb kaks üleilmlise tähendusega küsimust.

Üks küsimus puudutab valusalt professionalismi ja amatörismi vahetust. Nimelt on sakslased üles tõstnud ühe senise tuntud ilmameistri elukutseliseks tunnustamise. Keda ta just tabab, seda hoiavad sakslased kõva saladuskatte all. See on aga ärevusse aja-

nud kogu spordiajakirjanduse, kus iga riik katsetab arvutada, kelle kohta siis küsimus varjus on. Ainuke, mis kandlana näib, on see, et puudutamisele tuleb kolm suursportlast: Nurmi, Peltzer ja Osborne. Ladoumiguest enam juttu ei saa olla, kuna Prantsuse liit ta juba on elukutseliste kirja tõstnud. Sellepärast Prantsuse ajakirjandus näib selle saladusliniku all Nurmi isikut, kellega sakslastel mitmed arved öiendada. Kuid samal ajal ei peeta ka võimatuks, et siin Peltzerit või Osbornei või koguni poolakast Pietkievitit kollitatakse.

Teiseks ja laiaulatuslisemaks küsimuseks on I. A. A. F-i konflikt Ameerikas peetava olümpiaadi korraldajatega. Ameeriklased ei taha nimelt tasuda delegaatide sõidukulusid Los-Angelesi. Liidu esimees taanlane Edström kavatses teha ettepaneku, et juhul kui U. S. A. lõplikult keeldub sõidukulude katmisest, siis keelatakse eurooplastel osavõtt Los-Angelesi mängudest. See tähendaks siis olümpiaadi nurjumist ja U. S. A. kannataks hiiglakahjusid, mis tekkivad staadioni ehitamisega. Eurooplaste loobumisel kujuneksid 1932. a. olümpiamängud kehva-konkurentsilisteks ja ühepoolseteks, pealegi kui Euroopas samaaegselt ise vastavad võistlused kavatsetakse korraldada.

Kas nüüd nimetatud kaks küsimust tõesti nii pinevile aetakse, see pole usutav. Kuid üks 3. aprill näitab!

Täielikum spordiäri Eestis

KAUBAMAJA

„SPORT“

Tallinn, S. Karja 18.

Kõnetr. (2)23-00

soovitab kõige soodsamate hindadega

Talviseks hooajaks:

Suuski svütreid
uiskusid müts
tõukekelke kindaid
sporaikelke sääri
lastekelke sulle jne.

A/S. „Union“ suusasaapaid

3. üleriiklise kehalise kasvatuse kongressi eel

Kahtlemata on igal kongressil ainult siis väärtust, kui tema poolt vastuvõetud põhimõtted ja resolutsioonid eestikätt elulised on, ja kui nad vastavate ametasutuste poolt ka tegelikult ellu viiakse. Vastasel korral kujuneb kongress ainult teatud ala parimate ja rohkem küljesrippuvate esindajate haruldaselt suureks kogunemisevõimaluseks. Kuigi ka sellel ühes asetleidvate arutlustega teatud doos reaalselt väärtust ei puudu, jääb ta siiski eemale sellest suurest ideest, millega kongressi kokku kutsuti. Kuid retoorikakunsti avaldusi me põlgame. Vaatamata Eesti kehalise kasvatuse laiemaks paisumise üle veerandsajandi ulatuvale eale on ta siiski üleilmises liikumises noor. Sellepärast

tarvitab ta erilist hoolitsemist, ja kongressid võivad siin suuresti põhjapanevalt kaasa aidata.

Kaks kongressi on meil juba peetud ja praegu asume kolmanda lähel. Ajavahemik 1926 a. peetud ja praeguse kongressi vahel on igatahes palju muutusi paremuks kehales kasvatuses toonud. Vaadeldes pealiskaudselt teise kongressi resolutsioone, näeme, et suur protsent neist on tegelikult liikumises läbi viidud. Oleme saanud kehalise kasvatuse instituudi, spordiväljade võrk on laiendatud, riigikaitsehuvides on sõjaasjanduse algteadmiste õpetamine kesk-koolides läbi viidud, kaitseväge ise on veel intensiivsemalt kehalisele kasvatusele rõhku panema

hakanud. Ka kaitseliidus on ta tugevasti läbi löönud ja vastav keskkubi asutatud jne.

Kuid palju raskusi on ette veeretanud viimase aja majanduslik kriis, mis mõjunud kas tõkestavalt resolutsioonide elluviimises ehk osaliselt ka kriipsu neile peale tõmbanud. Kuid üldine suund on paremuks. Kahtlemata tuleb eelseisval kongressil vanu resolutsioone puudutamisele ja uuendamisele, kuid ühtlasi on ajavahemik ka uusi tõdesid kehalise kasvatuse alal loonud, mis sunnib ümberhindamist ja kaalumist ette võtma.

Kuid me oleme teadmisel, et kolmas kongress kindlalt meie kehalise

kasvatuse hüvedeks tööle asub ja selle parimaks teostamiseks soovime tal le suuremat edu!

3. üleriikline kongress leiab aset 2. ja 3. aprillil s. a. Tallinnas Raua tän. 21 algkooli ruumes. Kavas seisab: esimesel päeval peale ametliku osa Leo Kalme'i referaati: „Kehaline kasvatuse koolides“, kuna teiseks refererivad eriorganide seisukohted teemil „Kehaline kasvatuse väljapoole kooli“ E. Lepp, E. Klumberg, H. Visman ja A. Oinas. Kongressi teisel päeval — dr. med. J. Vilms: „Meie kehalise kasvatuse juhtimisest ja selle süstematiseerimisest“ ja E. Idla: „Kehalise kasvatuse vormide ja meetodika kohastamine meie oludele ja selle levitamise viisidest ja võimalustest.“ Järgnevad läbirääkimised ja resolutsioonide vastuvõtmine.

Arsenal ja Newcastle United — English Cupi finalistid.

Londoni Chelsea ja Newcastle United matšil Huddersfieldis oli 37 tuhat uudishimulikku, nende seas ka Yorgi hertsog. Newcastle näitas igal juhul paremat koostööd. Juba esimese veeranditunnini lõpul saavutas ta lühikeste vaheaegadega Alleni ja gi löökidest kaks juhtivat väravat. Chelsea suutis 25 min. Gallacheri kaudu, kes oli hästi kasutanud vastaskaitse väikest segadust, ühe tasuvärava teha. Teisel poolajal mängisid londonlased innukalt, paiguti isegi toorelt, kuid vaatamata Jacksoni ja Gallacheri pommitamisele olid nad sunnitud kaotama.

Birminghamis võisid 65 tuhat pealtvaatajat näha Arsenali üheväravalist võitu Manchester City üle. Manchester mängis siiski üllatavalt hästi ja andis londonlaste kaitsele, kus Parker üle välja parim oli, tublisti tööd. Mängu lõpuminutit suutis 19-aastane ääretormaja Bastin kesktoormaja sõõdu võiduväravaks kasutada.

Seega klassifitseerusid selleaastasesse finaali English Cupile Arsenal ja Newcastle United.

Tõstmis- ja maadlusmeister Olaf Luiga

pajatab: Tublit tahet ja kavakindlust, siis võib igal spordialal „leiba teenida“!

Võttes sihiks Eesti väljapaistvamate sportlaste lähema tutvustamise meie lugejaskonnale ja võrsuvale noorsoole, intervjuueeris „E. Spordileht“ järjekorras Olaf Luiga't, kes on praegu meie paremaid ja mitmekülgsemaid raskejõustiklasi.

Olaf Luiga elutseb Kivimäel, kuid eemalolek pealinnast ei paku talle kuigi suurt muret, sest pidades isaga taksoautosid, on „prii sõit“ ja ühendus pealinnaga mehele alati garanteeritud. — Tülitasin Luigat hilisel õhtutunnil. Astus vastu lüheldane kuid laiaõlglane ja rinnakas sümpaatlik eht raskejõustiklase tüüp. Mugavas kabinetis istet võttes arendasime jutu Olafi sporditajale:

„Kuidas saite alginspiratsiooni spordiks?“

See olnud enne Pariisi olümpiaadi, kui Tallinnas korraldati suurem sportlaste propagandarongikäik läbi linna. Jälgides kirevat paraadkäiku, kerkinud 16-aastasest Olafis soov kaasa sammuda neis jõuküllastes ridades. Ahnelt Pariisi suursündmusi ammutades tihenes kontakt spordiga ikka lähemaks ja elavamaks. Teinud kohe püüdeid spordiseltidesse astuda, kuid ei teadnud kuidas seda toimingut alustada. Olles priske ja jõust pakkatav poiss, siirdus tähelepanu kohe raskejõustikule ja Olaf haaranud esimesest võimalusest kinni, milleks olnud Valter Palmi poksikursused. Kuid selgunud, et „poks minu kontidele kuigi veetlev ei olnud“. Katsetanud siis Ed. Pütsepa maadluskursustega, kuid ka siin ei tundnud kodusena, kuna väiksekaalulisemad mehed liialt pookinud. Luiga pääsis aga Kalevisse ja leidnud siis lemmikala „pommisjutamisest“. Tõstmisega alustanudki oma sportlist karjääri.

Esimeseks esinemiseks olnud ta Kalevi omavahelised 5. veebr. 1925. a., ja... intervjuueeritav näitab sejnale, kus raamis ja klaasis ripub esimene diploma: 1. koht tõstmises poolraskes kaalus. Viie tõste kogusumma oli küll ainult 330 kg., kuid algatuseks küllaldaseltki. Eesti esivõistlustel pidi Luiga leppima seitsmenda kohaga, kuid veel samal hooajal sai temast juba internatsionaal Läti vastu, kus päris 3. koha maavõistlustel Tallinnas, mida korras järgmisel aastal ka Riias.

1927. a. tuleb Luiga järjekindlalt meistriks poolraskes kaalus, kisku-

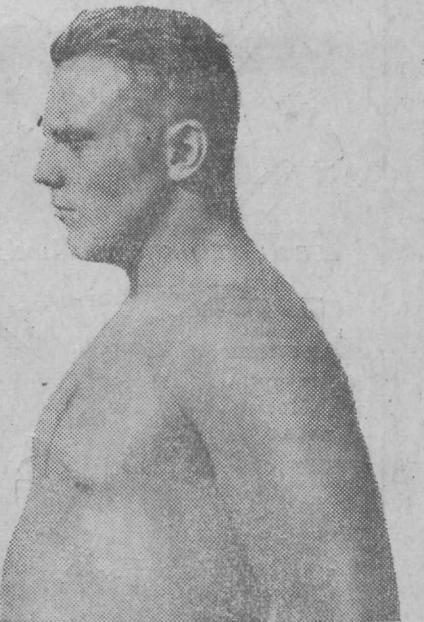
1927. a. tuleb Luiga juba Eesti des ka oma nimele esimesi Eesti ja Harju rekordid. Sellest meistrikstulekust alates on Luiga järjekindlalt tiitlit kajtsnud tänaseni, olles kahel viimasel aastal koguni kõigi kaalude meistriks. Praegu on Luiga nimel Eesti rekorditest poolraskes kaalus: kahega tõukamine 135 kg. ja kahega rebimine 100 kg. Tegelikult on ta need tõsted veelgi ületanud, kuigi juba raskekaalus. Aasta-aastalt on tõusnud ka tõstete kogusumma, mis näitab järgmist redelit: kolme tõstega 1927 a. — 297,5 kg. ja 1928. a. — 315 kg., ja viie tõstega 1929. a. — 490 kg., 1930. a. — 502,5 kg. ja 1931. a. — 515 kg. Praegused paremad saavutused on Luigal: rebimine ühega 82,5 kg., tõuge ühega 92,5 kg., surumine 102,5 kg., rebimine kahega 105 kg. ja tõuge kahega 145 kg., mis annab kogusummas 527,5 kg. Kuna aga mees alles 23-aastane, siis pole ta tõstmises kaugeltki viimast öelnud. Kuid Olaf eelistab viimasel ajal rohkem maadlemist, ja tõstmise on ta kõrvaliseks jätnud.

Kuid ka maadluse edu käib Luigal tõstmiskarjääri jälgedes. Peale esimesi kursusi, võttis ta osa ka Amsterdami olümpiaadilt tagasi tulnud O. Käpa kursustest 1928. a. Käpa „kompliment“ Luigale polnud küll soodus: „Sinust ikka nii lihtsalt maadlejat ei saa!“, kuid Luiga ei jätnud jonnki. Ja edu ei jäänud mägede taha. Alguses kaotas kergesti, siis hakkas esivõistlustel noppima juba 2. ja 3. kohti ja 1931. a. tuli vabamaadluses Eesti meistriks raskes kaalus. Sai ka maadluses internatsionaaliks Soome vastu, kus võitis 1931. a. Laitse. Eriti hoogu läks Luiga maadlus kaesoleval hooajal. Teisel Soome-Eesti maavõistlustel oli Luiga üks parimaist ja ankrumeheks matši viigistamisel 14:14. Samatubli üllatuse valmistas ta mõõdunud Keeka-Rooma esivõistlustel, kus sai kindla paremuks Neo üle ja tuli poolraskekaalu Eesti meistriks. Praegu treenib 3. Soome-Eesti kohtamiseks ja ei taha meeeldi ka seal porri jääda.

Viie sportimisaasta jooksul on Luiga ka välismail esinenud, nii: Riias, Viinis jne. Samuti on tähtsustatud ta tulise soov: olümpiaadile pääseda. Millest 16 aastane poiss unistas, selle täitis 20-aastane noormees, kui ta Amsterdami olümpiaadil käis.

Treenib kavakindlusega ja peab

tõstmises eriti hoiatavaks noortele algajatele, et nad ei püüaks treeningutel alati viimast pingutada. Tuleb olla parajuslane kaalujuurelisamisega

Olaf Luiga

kangil, muidu võib kõik treening võistluseks vähakäiku näidata. On näinud seda viga ka teda õpetanud veteranide seas, kes treeningõhtutel viimase võimaliku raskuse ülesupidanud, ja peab praeguselgi momendil selle süüks paigaltammumist meie mitmekordsel meistril. Nüüd on nendel meestel raskem edasi jõuda.

Kahe ala: tõstmise ja maadlemise paralleelset harrastust peab raskeks, kui koguni mitte võimatuks. Kahte head siin korraga ei saa olla, ja parem üks hea kui kaks alla kesmist. Pingutus on ülisuur. Ja kuna Luiga sel hooajal intensiivselt maadluse käsitse võtnud, siis ei näe ta omale kuigi kuldseid shanse oma vjiekordse meistritiitli kaitsemiseks aprilli algul peetavatel 1932. a. tõstmisvõistlustel.

Kumb neist aladest O. Luigale omale sobivam oleks, ei sõenda nende ridade kirjutaja öelda, kuid igal juhul on meie seitsmekordne raskejõustiku meister kaunis kohane lauseks: tublit tahet ja kavakindlust, siis võib igal spordialal „leiba teenida“. Siit lejdke noored eeskujud.

Spordiäri
Resev-Resel
Tallinn, Toompüüestee 19. Tel. 430-19
Soovitab oma valmistatud spordi- ja võimlemisabinõusid.

ESTO
TALLINN, Pikkt. 47
Tel. 444-22.
Miniatüürne sport-piljard
on meeldivamaks ja kombinatsioonirikamaks ajaviiteks igas organisatsioonis ja kodus.
SPORT-PILJARD omab soolide välimuse ja on üles seatav igale lauale.
Peale selle ladus kõiksugu spordi abinõud.

EESTI-ROOTSI

Kuus maavõistlust.

Ungari-Eesti 4:3.

Arvestades viimaste aastate ungarlaste saavutustega ja võimetega euroopa esivõistlustel Prahas 1931. aastal, oldi maadlusportlasringkondades arvamusel, et Eesti meeskond võidab maavõistluse Ungariga kas vähemalt tagajärjega 5:2 või halvemal juhul 4:3. Võite ennustati Väile, Kusnetsile, Neole ja Trossmanile ning heal juhul ka Praksile. Põntsoni ja Kristali võimeid hinnati nõrgemalt. Vastu lootusi esinesid aga kergemad kaalud paremini kui raskemad.

J. Põntson esineb igal välisvõistlusel kord-korral paremini. Kuigi alul saamatu, tungib ta järgmistel minutitel vapralt peale ja on kuue-minutilises püstimaadluses ülekaalus. Partermaadluses teenib Põntson samuti paremuse, kuna lõpu püstimaadluses on võistlejad tasavägised. J. Põntsoni õigustatult teenitud töövõit anti Daani kohtuniku otsustamisel hääle vahetusega 2:1 vastu Zomborile.

H. Kristal kaotas Tasnady'le õigustatult. Püstimaadluses püüab Kristal vaid vastast matilt välja tõu-

ta, kuna partermaadluses, kus vastasel võte parajasti sees, lipab matilt välja, selle asemel, et kaitsta vastuvõttega. Partermaadluses viib ungarlane teda paaril korral üle silla.

V. Väli oli vastasest ülekaalukalt parem. Ungarlane kaitseb südilt seljakaotust, mis ka õnnestub.

A. Kusnets näitas Zomboriga oma parima matši neljikkaavõistlustel. Võidab ungarlane ülekaalukalt, näidates paremust nii püsti- kui ka partermaadluses. R. Oksa lausus tema matši kohta peale võistlust: „Kusnets näitas oma parima matši viimase viie aasta esinemisel“!?

A. Praksi esinemine jättis pettumuse tunde: oli nõrk ja saamatu püsti- ja partermaadluses ning lõpuminutitel kokkuvarisemas — püsis vaevalt jalgel. Maadlejale, kes palju alla võtab, on andeksantav kui ta väsis peale mahavõtmist esimesel matšil, sest allavõtmise nõrgestab. Kuid Praks, kellel kaal hea keskkaaluks, peaks suutma siiski 15 minutit maadelda. Vast mõjus Praksile ümberpöörduvalt kergemast kaalust raskemasse võtmise ning toitlusolud laeval ja Stokholmis! Praksilt kui

võistluskoostustega maadlejal, loodeti vähemalt korralikku maadlust ja võtete teostamist. Kukk või Lõhmus oleksid saavutanud sama tagajärje, kuid oleksid end tingimata esitanud maadlejatena.

A. Neo võitu soodustas Pappi ebaõnn. Püstimaadluses käib Papp Neole, kes kaitse seisukorras asub, kõvasti peale. Heidab vägisi Neod eestlendenist, kuid satub ise alla silda. Kuue-minutilise maadluse mõõdamisel valib ja jätkab Neo võistlust parterasendist, kuid ei suuda vastast parteris hoida ja maadlejad jätkavad võistlust püstasendis. Papp heidab uuesti eestlendenist ja satub jälle silda, kuid pääseb varsti püstasendisse. Matši kestel ei katsu ega suuda Neo ühtki võtet teostada.

Peale poolraskekaalu maadlust oli punktide seis 3:3. Järelikult otsustab maavõistluse raskekaal. K. Trossmanile ennustati kindlat võitu ungarlase Bado, kui nõrgema raskekaalu võistleja üle. Kuid lootused luhtusid. Näib, nagu oleks Trossman vormist tagasi läinud ja sellegi väikese maadlusoskuse, mida varem omas, mingisuguse pusimise vastu vahetanud. Edasi puudus temal vastupidavus 15-minutiliseks maadluseks. Liigub lohakalt ja aeglaselt matil ning lasab Badot end nupust matile heita. Võidab Bado tagajärjega 2:1 vastu.

Tehnilised tagajärjed:
Kärbeskaal: O. Zombori võitis J. Põntsoni paremusvõiduga.
Sulgkaal: A. Tasnady võitis H. Kristalli paremusvõiduga.

Kergekaal: V. Väli võidab K. Beke paremusvõiduga.

Kergekeskkaal: A. Kusnets võidab G. Zombori töövõiduga.

Keskkaalus: J. Tunyoghy võidab A. Praksi paremusvõiduga.

Poolraskekaal: A. Neo võidab Pappi paremusvõiduga.

Raskekaal: O. Bado võidab Trossmani paremusvõiduga.

Saksa-Rootsi 4:3.

Kuna eelmise maavõistluse võitis Ungari, oli selge, et Eesti ei suuda enam konkurentsi pakkuda esikoha pärast Rootsiile ega Saksale. Seepärast kujunes maavõistlus esikohale Rootsi ja Saksa vahel pinevaks heitluseks esimesest matšist peale, mida jälgis väljamüüdud ja täiskiilutud tsirkus. Võitis teenitult Saksa tagajärjega 3:4, kuigi Saksal esines sulgkaalus varamehena Ehrli parima mehe Heringi asemel. Võite tõid Saksale Ehrli, Sperling, Földeak, Gehring.

Kärbeskaalus esines kindla paremusvõiduga euroopa meister Tuveesson sakslase Brendele vastu. Sulgkaalus viis sakslane Ehrli rootslase Karlssoni parteri ja sealt silda, võites ilmse töövõiduga. Sperling võitis rootslaste tulevikulootuse Glansi. Rootslane Lindblom oli sakslase Földeaki käes mitmel korral kardetavas seisukorras, kuid pääsis visa vastupanuga seljakaotusest. Sakslased Kraemer ja Heitman panid vapralt vastu Rootsi meeskonna parimatele, Gadier'ile ja Johanssonile. Gehring, kes viimastel euroopa esivõistlustel oli nõrgas vormis, näitas võiduga Vestergreni üle end kindla kindrardina ilmameistri tiitlile Los-Angelesis.

Tehnilised tagajärjed:
Kärbeskaal: H. Tuveesson võitis Brendeli paremusvõiduga.

Sulgkaal: F. Ehrli võitis E. Karlssoni töövõiduga.

Kergekaal: E. Sperling võitis G. Glansi paremusvõiduga.

Kergekeskkaal: F. Földeak võitis L. Lindblomi paremusvõiduga.

Keskkaal: A. Gadier võitis Kraemeri paremusvõiduga.

Poolraskekaal: J. Johansson võitis paremusvõiduga Heitmani.

Raskekaal: G. Gehring võitis C. Vestergreni paremusvõiduga.

Rootsi-Eesti 6:1.

Kuigi Artur Kukk ennustas ja arvestas Eestile võitu maavõistlustel Rootsiiga, ja nimelt tagajärjega 4:3, kaldus üldine arvamine siiski sellele, et kaotame vastupidise tagajärjega. Kindlad võidulootused pandi kerges- ja kergekeskkaalus Väile ja Kusnetsile, kuna kärbes- ja sulgkaalus, kus rootslastel kindlad mehed, arvestati kaotustega. Kaotuspunkte vähendamiseks loodeti võitu raskematel kaaludel — kesk-, poolraske- või raskekaalult. Isäranis hellitati lootusi Trossmani võidule, arvesse võttes tema viimast esinemist Helsingis Rootsi esindaja Vestergreniga. Kuid raskemate kaalude nõrk esinemine ja kaotused esimesel õhtul Ungariga, kui Rootsi nõrgema vastasega, rõõvisid needki vähesed lootused. Esimese maavõistluse meeskonna esinemise võimeid arvesse võttes, võis juba võistluspäeval ennustada kaotust 5:2. V. Väli õnnetus ja loobumine edaspidisest maadlemisest nõrgestas tagajärje 6:1 Rootsi kasuks.

Puudutades üksikute võistlejate võimeid Rootsi-Eesti maavõistlustel, peab eestkätt mainima J. Põntsoni ja A. Kusnetsi head esinemist. Kuigi J. Põntson kaotas pahemusega Tuveessonile, maadles tema innukalt ja teenis pealtvaatajaskonna poolehoidu. H. Kristal maadles eelmisest õhtust paremini, kuid kaotas siiski rootslasele kohtunikkuude hääletusega 2:1 vastu. V. Väli oli ilme paremus Glansi üle. Heites nupust rootslast, ebaõnnestub temal võte ja vastane pääseb Väile selja taha, kusjuures mõlemad maadlejad kukuvad matile, kuid nü õnnetult, et Väli murduvad kaks ribikonti krõmpsluust, mille tõttu tema katkestab maadluse, andes loobimisvõidu rootslasele. A. Kusnets teeb „puhta töö“ rootslasega, kindlustades endale teise võidu maavõistlustel. A. Praksi ja K. Trossmani esinemine ei erine eelmise õhtu maadlusest. Seevastu ei suuda aga A. Neo keskkaalu maadlejale, J. Johanssonile, kes seekord esines poolraskekaalus (vastava kaalu esindaja haiguse tõttu), vastu panna ja kaotab üheksanda minutil hammerlockist. Esimene seljakaotus Eestile ja üldse neljikkaavõistlustel!

Tehnilised tagajärjed:
Kärbeskaal: H. Tuveesson võitis paremusvõiduga J. Põntsoni.

Sulgkaal: E. Karlsson võitis töövõiduga H. Kristalli.

Kergekaal: V. Väli loobus G. Glansi vigastuse tõttu.

Kergekeskkaal: A. Kusnets võitis L. Lindblomi paremusvõiduga.

Keskkaal: A. Gadier võitis A. Praksi paremusvõiduga.

Poolraskekaal: J. Johansson võitis A. Neo 8 min. 58 sek.

Raskekaal: C. Vestergren võitis K. Trossmani paremusvõiduga.

Pühade torkeid.

Naisolümpiaadid juba 5. sajandil e. Kristust.

Kirjutanud rahvusvahelise naisspordiliidu president m-me Alice Miliat.

Naissport pole õigel kohal, kui seda harrastatakse koos meesspordiga olümpiamängudel.

On vaevalt kümme aastat möödunud, kui asutati rahvusvaheline naisspordiliit (FSFI) ja seda ühegi abita meessoost. Koguni vastupidi: meestel polnud uskugi sellesse. Esimese naisolümpiaadi edu Pariisis suunis meeste huvi

juba rohkem meile, ja uutel jõupingutustel 1926. a. olid nad sunnitud meiega kokku leppima. Selle järelduel peeti juba naisspordimängud koos meesolümpiaadiga.

Kuid näib, et kolmekümne rahvuse hulgas, kes moodustavad meie FSFI on rohkelt arvamus, mis kalduvad sellele, et naismängud tuleksid eraldi meestest pi-

damisele. See tee ei ole halb! On palju seisukohti, mis ei pea võimalikuks nais- ja meesmängude ühendamist. Nende juures siin aga pikemalt peatuda pole tarvis, kuigi nad väga mõjuvad ja avaldamiseks tähtsad.

Puht-naismängud, millise traditsiooni ees meie seisame, ei ole mingi uudis siin maailmas. Meie ei asuta neid esmakordselt, vaid meie uuendame neid, äratame neid uuesti ellu!

Kui meesolümpiamängud kannavad alguse tähtaastana 776 a. e. Kr., siis naismängud oma puh-

tal kujul näitavad olemasolu kuuendal sajandil enne Kristust. Siis kutsuti neid Heraiia ehk Heracles jumalanna Hera nime järele, kes oli üks Zeusi naistest. Järgmised põlvned tegid eksituse, kui nad kinni ei pidanud sellest traditsioonist.

Meie kohus on nüüd seda viga või eksitust parandada. Üleilmise naisspordiliidu loomine peab julgustama meid ja neljas iseseisv olümpiaad 1934. a. Londonis on meile naistele jälle teeks iseseisvuse poole.

SAKSA-UNGARI.

Ungari-Saksa 4:3.

Peale maavõistlusi Eesti-Ungari, Rootsi-Saksa, Eesti-Rootsi kujunes punktide vahelkord: Saksal 0 paremuspunkti, Ungaril — 0, Rootsil 1 ja Eestil 2 pah. pkt. Et Rootsi, peale kaotust Saksale, pääseks veel esikohale, on tarvilik, et Saksa samuti ka Rootsi saaks kaotuspunkti kas Ungarilt või Eestilt. Kuna Eestil puudusid väljavaated võiduks, täitub rootslaste soov peakohtuniku lahkuse tõttu ungarlaste kaudu. Ungari võidab Saksa tagajärjega 4:3. Peakohtuniku häälega määratakse võidud ungarlastele Ö. Zombori ja G. Zomboriile sakslaste Brendeli ja Földeaki üle, kuigi viimastel oli ilmne paremus. Sakslasele Ehrlile määratud võit ungarlase Tasnadi üle oleks pidanud olema vastupidiselt. Seega õige võistluskäik oleks pidanud andma tagajärje 4:3 Saksa kasuks.

Tehnilised tagajärjed:

Kärbeskaal: Ö. Zombori võitis paremusega Brendeli.

Sulgkaal: F. Ehrli võitis töövõiduga Tasnadi.

Kergekaal: E. Sperling võitis Beke seljavõiduga 5 min. 20 sek.

Kergekeskkaal: G. Zombori võitis paremusega J. Földeaki.

Keskkaal: J. Tunyoghy võitis Kraemeri paremusega.

Poolraskekaal: dr. Papp võitis paremusega Heitmani.

Raskekaal: G. Gehring võitis Bado paremusega.

Rootsi-Ungari 6:1.

Peale Ungari-Saksa maavõistlust, kus võitis Ungari, kujunesid Saksa ja Rootsi kaotuspunktid võrdseteks. Varem kokkulepitud määruste kohaselt võetakse võrdsete kaotuspunktide korral üksikute maavõistlusvõidud arvesse. Võiduga Eesti üle omas Saksa kogusummas 14 paremuspunkti (Saksa-Eesti 7, Saksa-Rootsi 4 ja Ungari-Saksa 3 punkti). Rootsi võitis Eestit 6:1, kaotades Saksale 3:4, omas võidupunkte enne Rootsi-Ungari maavõistlust 9. Seega, et tulla neljikkaavõistlustel võitjaks, oli Rootsil tarvilik võita Ungarit vähemalt tagajärjega 6:1, et ületada Saksat ühe punktiga, s. o. saavutada kogusummas 15 paremuspunkti. Võrdsete paremuspunktide korral, oleks võitnud Saksa kui Rootsi-Saksa maavõistluste võitja. Rootsi meeskond olukorda hinnates pani välja viimase ja pealtvaatajaskonna ergutushüüete saatel võitiski maavõistluse 6:1. Ainukese võidu Ungarile andis G. Zombori, Rootsi võidumehed olid Tuveesson, Karlsson, Gadier, Johansson ja Vestergren. Ohtu oodatud suurmatš ungarlase Pappi ja Ivar Johanssoni vahel jäi pidamata Pappi loobumise tõttu. Nimelt vigastas Papp põlve eelmises võistluses. Rootsi võit Ungari üle oli teenitud.

Tehnilised tagajärjed:

Kärbeskaal: Tuveesson võitis paremusega Ö. Zombory.

Sulgkaal: Karlsson võitis paremusega Tasnady.

Kergekaal: Glans võitis Beke paremusega.

Kergekeskkaal: G. Zombori võitis Lindblomi 3 min. 48 sek.

Keskkaal: Gadier võitis paremusega Tunyoghy.

Poolraskekaal: Papp loobus J. Johanssonile.

Raskekaal: Vestergren võitis paremusega Bado.

Saksa-Eesti 7:0.

Peale maavõistlust Rootsiiga, kus Väli Glansile vigastuse tõttu loobus ja edaspidise esinemise katkestas, langes meeskonna meeleolu tublisti. Polnud mingisugust väljavaadet enam oma „põlist vaenlast“, nagu Kusnets saatkonnas dr. Akelile sakslaste kohta tähendas, võita. Kuigi maavõistluse tulemus sakslastega kujunes daanlase peakohtuniku määramisel 7:0! Eesti kahjuks, näitasid eestlased oma parima maadluse Saksa-Eesti maavõistlusel. Oigustatud võidud Kristalle Ehrli ja Kusnetsile Földeaki üle ei leidnud tunnustamist peakohtunikult. Nähtavasti tahtis tema päeval ungarlaste kasuks tehtud viga sakslaste vastu parandada, määrates Eesti õigustatud võidud Saksale. Nagu tema õhtul panketil tõendas, olla Kusnets, Földeakiga võisteldes, tõesti parem olnud, kuid arusaamatuse tõttu olla tema võidu Földeakile määranud! Isegi Praks-Kraemeri võistlus oli tasavägine, lõpupoolel isegi Praks parem, ning poleks ülekohut tehtud kui võit Praksile oleks määratud. Neo sattus marru ja tunnis rüpakalt ning ettevaatamatult peale, seljatades end oma võttega 4. min. Trossmani käsi käis sel õhtul halvasti, lastes end seljatada Gehringist ülevõitkega 9 min. 40 sek. Põntson oli sel õhtul publiku pailaps, näidates sakslase Brendeliga huvitavat ja kütkestavat maadlust, kus võte järgnes võttele. Üldse peab tähendama, et viimase õhtu huvitav ja laheline eestlaste maadlus jättis pealtvaatajaskonnas hea mulje ning eesti maadlajad said ovatsiooni osalisteks. Erapooletute kohtunikkuude koosseisu juures oleks pidanud Eesti-Saksa maavõistluse õige tagajärg olema 4:3 Saksa kasuks ja Väli esinemise ja võidu puhul Sperlingi üle, mis usutav on, 4:3 Eesti kasuks.

Tehnilised tagajärjed:

Kärbeskaal: Brendel võitis Põntsoni paremusega.

Sulgkaal: Ehrli võitis töövõiduga Kristalli.

Kergekaal: Sperling sai loobumisvõidu Väliilt.

Kergekeskkaal: Földeak võitis Kusnetsi paremusega.

Keskkaal: Kraemer võitis töövõiduga Praksi.

Poolraskekaal: Heitman seljatas Neo 4 min. 05 sek.

Raskekaal: Gehring võitis Trossmani 9 min. 40 sek.

Neljikkaavõistl. võitude tabel.

1. Rootsi — 2: 1.

Tuveesson 3 p.

Kes võidab Los-Angelesis maadluses?

Eestlastest lootusi Käpal või Kusnetsil. Pütsepal ja Väli ilmameistrikstulekuks.

Kuigi Soome kui üks parimaid maadlusrahvaid, ei võtnud osa Stockholmis peetud maavõistlustest, võime siiski koostada ja ennustada Los-Angelesi olümpiamängude võitjate kandidaatide nimestikku peetud maavõistluste saavutuste põhjal, arvesse võttes ühtlasi soomlaste võimeid rahvusvahelistel esinemistel ja maavõistlusel Rootsiiga. Muudatused ja eksimised võivad ette tulla teise ja kolmanda kohtades, sest teatavasti võib maadluses õnnelik loosinumber mõnele nõrgemale võistlejale soodustada lõpuvõistlusesse pääsemise.

Kärbeskaalu kindlaks võitjaks tuleb pidada rootslast Tuveessoni. Edasi oleks võitjate järjekord Jaskari, Soome, Leucht ja Brendel, Saksa, Nizzola, Itaalia. Võtab Soome esindaja Pappinen end sulgkaalust kärbeskaalu, siis pretendeerivad võrdsete võimetega Pappinen ja Tuveesson esikohale.

Sulgkaalus on parimad mehed Pütsep, Eesti ja Koskela, Soome. Kuna Pütsep Koskelat oma nõrga vormi juures on võitnud, võib loota Pütsepast tõsise ja kavakindla ettevalmistuse juures kindlat olümpia-võitjat. Kolmandale kohale pääseb kas sakslane Ehrli või Hering, samuti tshehh Maudr.

Kergekaalus võidab kas eestlane V. Väli või sakslane Sperling. Võit ripub teatud määral koh-

tunikkude koosseisust ja võistleja õnnest. Edasi võiks nimetada Reinfi (Soome) ja Glansi (Rootsi).

Kergekeskkaalus on Eestil välja panna kaks meest, kes pretendeerivad ilmameistri tiitlile — A. Kusnets ja Osvald Käpp. Neile seltsivad soomlane Nording või Kajander, sakslane Földeak ja ungarlane Zombory.

Keskkaalus tuleb võitu ennustada Soome esindajale Kokkisele, arvesse võttes tema viimast esivõistluste vormi. Teisele kohale nihutab end kas Johansson või Gadier, seejärgi kumba neist Rootsi saadab keskkaalus olümpiamängudele. Neile järgnevad Tunyoghy, Ungari ja Kraemer, Saksa.

Poolraskekaalus on olukord segane. Endine mitmekordne võitja soomlane Pellinen on nõrgas vormis ja temale pannakse vähe võidulootusi. Teadmata on samuti kas Rootsit esindab poolraskekaalus Johansson. Jaataval korral on Johanssonil kõige enam võidulootusi, temale järgneksid Papp, Ungari, Svensson, Rootsi ja Pellinen, Soome.

Raskekaalus pretendeerib Saksa esindaja Gehring esikohale. Järgmised kohad jaotavad Nyström, Soome ja Vestergren, Rootsi.

Eesti-Soome-Ungari maadluses?

Asjamöödunud neljikkvõistluse suured ja rahva huvi selle vastu on Soome vastava liidu ergutanud mõttele perioodsete Eesti-Soome-Ungari kolmikkaavõistluste korraldamiseks maadluses.

Nim. Soome-Ugri rahvaste kolmikvõistlus ei tuleks siiski pidamisele koos ühes punktis, vaid ta koosneks

kolmest eraldi võistlusest: Eesti-Soome, Eesti-Ungari ja Soome-Ungari. Esimesed sellised võistlused tuleksid pidamisele kohe peale olümpiamängude. Kuna ka ainelisest küljest soomlased ei arva ühelgi asjahuvilisel raskusi tekkivat, võime 1932/3 a. hooajal seista esimeste Soome-Ugri rahvaste esivõistluste ees.

Karlsson	2 p.
Glans	2 p.
Gadier	3 p.
Johansson	3 p.
Vestergren	2 p. 15 punkti.
2. Saksa — 2: 1.	
Brendel	1 p.
Ehrli	3 p.
Sperling	3 p.
Földeak	2 p.
Kraemer	1 p.
Heitman	1 p.
Gehring	3 p. 14 punkti.
3. Ungari — 2: 1.	
Ö. Zombory	2 p.
Tasnady	1 p.
Beke	0 p.
G. Zombory	2 p.
Tunyoghy	2 p.
Papp	1 p.

Bado	1 p. 9 punkti.
4. Eesti — 0:3.	
Põntson	0 p.
Kristal	0 p.
Väli	1 p.
Kusnets	2 p.
Praks	0 p.
Neo	1 p.
Trossman	0 p. 4 punkti.

Huvitav on märkida, et enamik võistlusi lõppes töövõiduga, seljavõite saavutasid vaid Saksa 3 (Gehring, Heitman ja Sperling), Ungari 1 (G. Zombory), Rootsi 1 (Johansson). Seljakaotused: Eestil 3 (Neo 2 ja Trossman 1), Rootsi 1 (Lindblom) ja Ungari 1 (Beke). Loobumisvõidud: Saksal 1 (Sperling Väliilt), Rootsi 2 (Glans Väliilt ja Johansson Pappilt). J. V.

Käripalliteateid.

Esivõistluste poolfinaalis kohtasid Narvas: meeste korvpall — Russ — Narva Võistleja 76:7 (!), naiste korvpall — Tallinna Kalev — Astra 32:23 ja naiste võrkpall — Tallinna Kalev — Astra 2:0 (15:7 ja 15:5).

Linnavõistlusi

Meeste korvpall: Tallinn — Narva 77:16; naiste korvpall: Tallinn — Narva 25:12 ja naiste võrkpall: Tallinn — Narva 2:0 (15:3 ja 18:16).

Tallinna — Tartu linnavõistlustel naistele võitis Tartu võrkpallis 2:1 (15:12, 14:16 ja 15:0!) ja Tallinn korvpallis 32:26 (17:15).

Eesti Valga — Läti Valga linnavõistlus meeste võrkpallis lõppes 2:0 Eesti kasuks.

400 krooni minutis

kaotavad Londoni liiduklubid põhjusel, et peavad jalgpallivõistlustega talvekuudel varem algama. Harilikult on algus kell 3.15 p. l., kuid talvel ollakse sunnitud algama pool tundi varem. Selle poole tunni jooksul kaotatakse 400 kr. minutis. Nii on see ühe inglise statistikeri poolt välja arvestatud ja peaks tööle vastama. Selle tagajärjel on hakatud kaaluma, kas ei ole kasulikum jalgpalli Inglismaal detsembri- ja jaanuarikuul mitte mängida ning avada hooaeg augustikuu algul ja mängida kevadel maikuus. Siin aga satutakse kahjuks vastollu krikketspordiga, mis asjale uut kaalumist nõuab.

Hurrav hüpe jääl.

Talispordi viimseid tõmbeid.

Tartumaa esivõistluste iluuisutamises.

Külalistena domineerisid meisterpaar prl. Kaljuvee ja dr. Hirv.

19.–20. märtsil peeti Tartus Botaanika aia liivväljal — Tartumaa meistervõistlusi iluuisutamises. Osavõtjaid — 9: E. Ak. Sp. klubil — 5 ja „Kalevist“ — 4. Koolisõite peeti laupäeval, kuna vabasõit toimus pühapäeval. Ilmunud oli ka vanameister Reeder, peale paariaastats vaheaga. Vanameistrile tegid konkurentsi Daniel ja Tomasson. B kl. oli P ä s m e l parem. Naistest võistles A kl. üksinda prl. Markus, kes on oma võimetus paremaks läinud. — B kl. naised on veel algajad.

Pühapäevaks olid Tallinnast kohale sõitnud meisterpaar prl. Kaljuvee ja Dr. Hirv, kes demonstreerisid üksik- ja paarissõidus. Prl. Kaljuvee esines kindlamalt ja puhtamalt täites omad harjumused, kui Dr. Hirv. Paarissõidus esinesid kohati raskete harjutustega, kuid mõned ebaõnnestused. Tartlast esines paarissõidus prl. Markus ja Aleks. Reeder, kelle esinemine oli kindlam ja siduvam. Vanameister Reeder võiks veel hea eduga võistelda, kui tõsisemalt asja võtta.

Lõpuks demonstreeriti ühiselt grupiharjutistes.

A. kl. meestel:	
1. Reeder, „Kalev“ —	143 p.
2. Daniel, EASK —	126 p.
3. Tomasson, „Kalev“ —	120 p.
B kl.:	
1. P ä s m e l, EASK —	42 p.
2. Treffner, „Kalev“ —	35 p.
A kl. naistele:	
1. Markus —	52 p.
B. kl.	
1. Peterson —	21 p.
2. Zialova —	16 p.
Kõik EASK-st.	
Paarissõidus:	
1. prl. Markus — hra Reeder.	

Talihooaja lõpusündmusi Viljandis.

Terve talvine spordihooaeg möödus suusatamise tähe all, kuna teistest talihooaja aladest midagi polnud kuulda, peale nende surmateete kohalikus ajakirjanduses. Selle tõttu kõik jõud ja kõikide huvi oli pöördunud suusatamisele, mis arenes täie hooga, ja seda just üliheade võimaluste sunnil. Organisatsioonidega polnud asi sugugi korras, suuremad ettevõtted tulid vaid tegevportlaste eneste korraldada. Kaitseliidu Spordiklubi oli lahtiregistreeritud liikmemaksu mittetasumise pärast kõigist spordiliitudest, kuid klubi liikmeil polnud see teadagi, miks ka Eesti suusatamise esivõistlustel tekkis segadus, kuna viljandlased ei saanud kodulinna organisatsiooni all startida „vaid väljapääsuna Tall. „Kalevi“ värvides. Selle olukorra järeltulid tekkis korraga suur mõte: „asutada „Viljandi Suusaklubi“, mis kõigi sportlaste poolt huviga vastu võeti. Klubi koosseis võib õige liikmerohkeks kujuneda. sest peale „Noorseppade Spordiklubi“ keegi teine org. suusatamist ja suusatajate organiseerimist pole ette võtnud.

Möödunud laup. öösel startisid Viljandist suusameister J. Koovit ja jooksumeister J. Mager suusil sõiduks Riiga, kuhu tahetase jõuda 2 päevaga. See oleks hooaja pikem suusamatk. Meeste vastuvõtu eest hoolitseb üks Riia suurem spordisõbralik ajaleht. Kui lumeolud lubavad, tehakse ka tagasisõit mõne päeva pärast suusil. See matk oleks viljandlaste hooaja arvurikastele matkadele Tartu, Põltsamaale, Paide ja Türi le n. n. punktiks. Eelmistest matkadest toimus iseäranis hoogsalt Viljandi — Põltsamaa — Paide — Türi matk, kust osa võttis 15 Viljandi noort spordi poissi eesotsas J. Mageriga.

Lõppvõistlusi peeti kohalikkude keskkoolide poolt läinud nädalal. Lin-

Tänamatu ülesanne: kõledal külmal tuulel mäenõlvakul pidada kontrolli suusatusmaratoni osavõtjate üle.

Käsipallimeistrid kroonitud.

Mitu kuud kestnud käsipalli esivõistlused leidsid lõpuõhtu 12. märtsil, mil viimased heitlused üheaegselt peeti Tallinnas ja Tartus. Lõppheitluste järeltulid 1932 aasta Eesti meistriteks käsipallis: korvpall meesetele — NMKU „Russ“; naistele — E. S. S. „Kalev“; võrkpall meesetele — Tartu NMKU ja naistele — E. S. S. „Kalev“.

Meeskondade finaaliid peeti Tallinnas Saksa kultuurvalitsuse võimlas.

Kui veel aastate eest käsipalli-finaaliid suursündmustena eraldusid ja täiskijlutud saal neist elektriseeritud, rullus seekordne finaaliõhtu lääge askeldusena. On's siin süüdi huvi langus käsipalli vastu või liidu halb organiseerimisvõime, ent faktiks jäi see, et vaatamata Tartu-Tallinna rivaliteedi põnevusele, pealtvaatajaid kogunes väheselt, ja võistlused ise tundusid külma vette kastetud kassi vingumisena. Veidigi „elektrit“ püüdis anda käputäis temperamenseid venelasi, kes tulid aplodeerima Russi meistritiitli.

Võrkpallifinaaliks kohtusid vahel E. Altosaarile

Tartu NMKU — Tallinna politsei spordiring

koosseisudes: Tartu — Erikson, Marks, Illi, Keres, Pehap ja Jakobson, ja TPS — Viiding, Nurk, Vassi, Voitk 2., Voitk 1. ja Kink.

Esimestest löökidest selgub juba tartlaste ilmne paremus, kuna politsei töö näib lijmist lahtisena, ja

na ühisgümn. meistritiitli omas raskel 5 km. rajal B. Vi i l l — 26.38 min. 2. A. Rebane 27.07 m. 3. A. Saks. Osavõtt halva ilma tõttu kaunis leige. Maak. Poegl. Gümn. esivõistlused olid aga õige pinevad ja rohke osavõttuga. Võisteldi samuti 5 km. raskel murdmaal. Kooli meistriks tuli E. Stern — 26.00 m. 2. L. Taar — 26.35 Lm. 3) J. Kopman — 26.40 m. Varem peetud noorte rohketest võistlustest olid suuremad Noorseppade Maleva esivõistlused, kus meistriks tuli 5 km. J. Kopman — 26:28 min. 2. E. Stern 3) B. Vill. Neil võistlustel startisid Viljandi paremad noored. Poiste spordiliidu 8 km. võitis A. Kopman — 51.55 m.

Suusatusmaraton

13. märtsil 50 km. peale Türi kaitseliidu malevkonna korraldusel andis võitjateks vennad Niilovid, kuna 30 km. Eesti meister F. Parre kolmandana platseerus.

võimalikudki punktshansid libsevad servide täielisest luhtumusest. Alles Tartu vedades 7:0 saab politsei Voitki kenast surumisest omale veidi pikemaks ajaks palli ja selle järeltulid ka mõned punktid. Geimi lõpetab Tartu aga hõlpsalt ja ülekaalukalt 15:5!

Teine geim on siiski ilmselt parem. Politsei alustab innukalt ja saavutab hoogsalt 5:0, siis alles õnnestub Tartul paar punkti. Edu kaldub uuesti politseile, kus Tartu esimene time-out midagi päästvat ei too ja alles teise time-out kaotuseisul 10:5 karastavalt mõjub. Tartu saavutab nüüd viigi 10:10. Otustav rebimine tuleb seisul 13:13, kus aga pika punktitu mängu järel politsei nählik ülekaal murdub ja Tartu 15:13 geimi, võistluse ja meistritiitli võidab.

Tartu võit tuli liig hõlpsalt, kuid teenitult. Kui Kalev oma Itaalia turneeaga poleks kodumaised shansid maha müüdnud, oleks 1932. a. võrkpallifinaal teistsugune olnud ja ka rohkem finaalinimetuse väärimud.

Vahetalana kostitas sõprusvõistluses naiste võrkpallis Eestimaa Saksa spordiselts Russi 15:4 ja 15:11, ja selle järele rivistusid korvpalli finaaliiks vahekohtunikudele Vaho-Hermile

NMKU Russ — Tartu NMKU järgnevalt: Russ — Botocky-Bulatov; Timõenko-Ivanov-Klõšeiko ja Tartu — Erikson-Mällo; Pehap-Illi-Jakobson.

Tartu algmäng lõhnab sensatsiooniliselt, kus Illi ja Pehapi visketest Tartu 5:0 vedama asub, siis Klõšeikost 5:2 laseb pika kombinatsiooni järeltulidena teha, et uuesti võimsalt ette rebida 18:2 peale! Kuigi Russi mäng pole kõige pahemaid, tingib ta kaotuse ülekombeerimine ja suur ebaõnn pealevisketes. Tartlased on aga terased nõeluma ja peamiselt Illi visked võimaldavad neile tugeva ülekaalu. Mäng ise on foulidest krobeline ja kuna vahekohtunikud juba algusel ei suuda mängusuuna õgenda lähed matsh sellisena lõpuni. Kuigi Tartu poolaja kindla võitjana eraldub, langeb ta siiski veel esimesel poolajal suure taktilise vea ohvriks. Eriksoni initsiatiivil hakkab Tartu mängu pidurdama ja surub venitamiseks tempo peaaegu nullile. Russ katab aga vastased hästi ja omades parema ülemineku defensiivist offensiivile kisub ta mängujuhtimise sarnastel „surnud“ momentidel oma kätte ja püüab Tartu resultadi jõudsalt kinni. Poolaja lõpuks on korvide vahe minimaalselt Tartu kasuks 19:17 ja kuna Tartu ka teist poolaega „aegluubijselt“ algab, viigistab „Russ“ Timõenkost

19:19. Korraks veel juhib Tartu 20:19 ja siis ajastub Russi lõpuspurdile. Ivanovi kaugeviske viib Russi esmakordselt juhtimisele 22:20 ja siis kaldub kogu mäng Russile. Tartul õnnestuvad vaid üksikud lähimurded, kuidu on aga mehed läbi ja mängu neil hingetu. Seisu 35:26 peal on Tartul veel võimalus üllatuseks, kuid puudub pea initsiatiivi oma kätte haaramiseks, kuigi Russ on lõppminutitel nõrk ja vahe kergesti viigistatav. Nüüd võidab aga matshi ja meistritiitli Russ 35:28. — Korve saavutasid: Klõšeiko 14, Illi 13, Timõenko ja Jakobson 9, Ivanov 6, Bulatov ja Pehap 4 jne.

Korvpallis Russ, kui ka võrkpallis Tartu NMKU saavutasid meistritiitli oma alal kolmat korda. Selles saab nendega kõrvutada ainult Kalevit, kes samaarvuliselt meistriks tulnud mõlemal alal.

Naisaladel peeti võistlused Tartus.

Esimesena kohtasid võrkpallis vahel. Palsi juhtimisel.

Tallinna Kalev — ASK.

Akadeemiline Spordiklubi serveeris esimesel geimil nauditava partii, ning näis kujunevat „Kalevile“ tõsiseks vastaseks, mille paremaks tõendusiks punktide seis 10:6 klubi kasuks. Siis lasi aga „Kalevit“ võtta järele, ning seisust 15:13 minna juhtimisele 15:13. Teisel geimil viib „Kalev“ kohe seisu 6:0 peale, ning edasi 11:2, 13:6 ning 15:6. Seega võiduga 2:0 tuli Tallinna „Kalev“ Eesti meistriks, koosseisus: Teitelbaum, Pluss, Palm, Eischmidt, Reiter ja Sadam.

Korvpallis kohtusid

Tallinna Kalev — Tartu Kalev

Vaatamata sellele, et esimese korvi saavutab Tartu „Kalev“, on Tallinna nimekaim tunduvalt parem korvisketes, ning kruvib seisu oma heaks 18:8. Lõpuspurdil vähendab Tartu vahet tunduvalt, nii et poolaja vileks fikseerib vahekohtunik Miller vahekorra 18:15. Teisel poolajal suurendavad tallinnlased vahe 34:20 peale. Lõpp kuulub jällegi Tartule, ning lõpubilanss näeb välja 34:24. Tall. „Kalev“ esines koosseisus: Teitelbaum, Pluss, Kuuskmann, Sadam, Eischmidt, Reiter ja Buras.

Võistluste lõpul avaldas kahekordse meisternaiskonna-kapteni Teitelbaum nende ridade kirjutajale järgmist—. Võrkpallis oli meistriküsimus lahine, kuid korvpallis ootasime siiski võitu meie. Mängukäiku segas tublisti kohtunik, kes polnud küllalt korrekt oma otsusis. Publik seavastu üle ootuse sõbralik.

Nahkseid hoope.

Eesti esivõistlused noortele.

Tallinna Poksiklubi poolt 19. ja 20 märtsil kaitseliidu võimlas pakutud poksimenüü oli serveeritud lõppeva hooaja viimase hingetõmbena maitsekalt. Meid rõõmustavad alati noore võrsuva spordipere avaldused, ja selle pere soetamiseks, kui ka tema avalikkudeks väljapursketeks on Tallinna Poksiklubi oma mõneastase tegutsemisega palju värskust toonud meie poksiasjandusse.

Kaks poksiõhtut, kus noored kohtusid meistrinimedega jahil pakkusid rahuldava pildi. Pipardatuna paarist puhtast knockist ja reast tehnilistest, segunestid matšid, kus leidis mehi väikestest tragidest „sääsekaallast“ kuni pikkade kolakateni nauditava kompoti. Tuli ette ka ülikergeid alistumisi ja enese väljalagemisele laskmist, tuli ette Käini - Abelit, kui üks vend teisele liiga tegi ja tuli ette ka kõige põnevamaid heitlusi, kus võit oli juuksekarvaga kaalutav. Kõigile sellele kompotile valas veel

sousti üle üldklassi paaride esinemine, kus poksiklubi katsetas oma Poola turneele sõitvaid rusikakangelasi. Viimastest matšidest olid huvitavamad Taari toredusvõit enesest mitu kaalu raskema Reino üle ja elukutseliseks minna ähvardava Kuura matš Alitsa vastu, kus koomilisele algusele järgnes 3. roundil tehniline k.-o.

Noortest väärised tähelepanu tartlane Kipsar, kes aga kulmuvigastusel kohale ei jõudnud, ja harjulane Tähve. Kuke poiss Tähve üllatas kahe puhta knockiga, kuid finaalis lasi enese tehnilise knockiga lüüa.

Kohtadele tulid: alla 50 kg. 1. Uus-talu, 2. Kelter üle 50 kg. vennad H. ja E. Freimuth; 53 kg. Pihel, Mölder, Teinvald; 57 kg. Stepanov, Mulda, Niit; 61 kg. Parst, Grünthal, Haab; 66 kg. Jansikene, Pugi, 72 kg. Pugi, Tähve, Kask ja 79 kg. Löven--Hummal ja Pihelgas.

Narva meistrivõistlused käsipallis.

13. märtsil jätkusid Narva meistrivõistlused käsipallis.

Meeste võrkpallis pääsis „Võitleja“ finaali, lüües „Astrat“ 2:0 (15:8, 15:8).

Naiste võrkpallis kohtasid Narva kõvemad - „Astra“ ja Hokiklubi. Ehkki mõlemad naiskonnad mängutasemelt võrdsed, kaotab Hokiklubi alati teenimatult rängalt. Ka seekord ei teinud „Astra“ erandit, lüües Hokiklubi kergelt 2:0 (15:6, 15:1).

Meeste korvpallis kohtasid „Võitleja“ ja „Astra“. Süsteemita ja kombinatsioonivaeses mängus suutis „Võitleja“ mängu juhtimise enda käes hoida ja võitis tagajärjega 36:22 (19:7).

Teises meeste korvpallipartii valmistas NMKÜ järjekorralise üllatuse, lüües esimesel poolajal Hokiklubi 15:12. Teisel poolajal, mil Hokiklubi esimene garnituur mängu tuli, ei suutnud NMKÜ enam vastu panna ning kaotas mängu üldtagajärjega 19:41, andes seega Hokiklubile teed finaali.

Ohtu viimase võistlusena rullus läbi „Astra“ ja Hokiklubi korvpallinaiskondade tasavägine heitlus, kus Hokiklubi kaotas 25:28 (15:16) seekord küll ebaõnne tõttu, kuna viimase pärast langesid välja tervelt 3 mängijat, nii et lõpul mängis Hokiklubi 5 mängijaga. Seega pääsis „Astra“ naiskond finaali.

Cambridge võitis sõudevõistluse.

Cambridge võitis sõudevõistluse. Oxford-Cambridge saajandisse ulatuv traditsiooniline sõudevõistlus Themse jõel lõppes 19. märtsil Cambridge'i võiduga. Seekordse võistluse ajal vedas Oxford umbes veerandpaadi pikkusega, kuid Cambridge tegi selle peatselt tasa ja Hammer-smithi sillal oli ta juba kolmveerand

pikkust ees. Finishis võitis Cambridge viie paadipikkusega. Aeg 19 min. 11 sek. Seega tuli Cambridge üheksandat korda järjest võitjaks.

Schweitsi jalgpallivõistlustel. veavad ülemlügas Zürich ja Grass-hoppers. Esimene neist on oma grupis kaugel teistest ees, omades 24 punkti, kuna grupi järgmine Young Fellows ainult 16 punkti vastu seab. Grasshoppersil on teises grupis 20 punkti Bieli 16 vastu.

Millal leidis aset esimene „olümpiaad“?

Millal ja kus leidis aset esimesed olümpia mängud? See küsimus näib olevat vastatav kergelt. Kuid käesoleval juhul meie ei mõtle neile sportlikele mängudele, mis vanasti peeti Kreeka pinnal ja mis korrapäraselt iga nelja aasta tagant vanas Olümpias laialdasi hulki kokku meelitas. Mõeldud on mängud ja idee, mis elustamist leidis praegusel ajajärgul, mille kohta iga laps teab, et neid peetakse iga nelja aasta tagant ja et need võitlusväljal ühendavad kõiki maailma rahvaid.

Väljendus „olümpiaad“ ei ole õige ega täpne, kuna see täheindab Kreeka mõiste järele ajavahemikku kahe mängu vahel. Täpsemalt peab väljendama „olümpia mängud“. Nende kohta valitseb üldine teadmine, et neid uuesti korraldama hakati 1896 aastast peale parun Pierre de Coubertini algatusel, kes ellu kutsus ka rahvusluse olümpia komitee.

Vastuvaidlematult hinnata tähendatud prantslase teeneid üldise spordiliikumise alal peab aga siin võitma, et ebaõige on aruanne, et 1896. a. mängud olid praeguse aja esimesed mängud ja sellega ei saanud ka parun Coubertini esimesena nende korraldamise mõttele tulla. Kuigi parun on mängude praegusel kujul looja, pole ta nende mõtte esimene algataja. Selle kohta toob andmeid vana kuukiri „Lippische Magazin“ aastast 1836. Selles ajakirjas kõikide käsitusel olevate küsimuse kõrtval toodi ära ka tähtsamad sündmused kogu maailmast, kus nr-30 pealkirjaga „Olümpia mängud“ järgmist lugeda oli:

„Lõuna Rootsis tegutseb mõnda aastat n. n. olümpia ühing, mis oma eesmärgiks seadnud rootsi kaaskodanikkude ridades õhutada üldist poolehoidu sarnastele võistlusmängudele ja harjutustele, mis vanal ajal aitasid kaasa kasvata da jõurikkaid inimesi. Juulis 1834. aastal korraldas taendatud ühing Ramlösa supelkoha lähedal esimese n. n. olümpiaadi, mis korraldamisele tuli 1836 a. juulis, samas kohas. Korraldati võistlusi kõigis võimlemisalades. Samuti tehti katseid keskaja eeskujul pidada rüütlimänge ja turniire. Toodi näiteid võistluste korraldamise kasulikkusest. Auhindadeks olid

hõbepeekrid, kuldsõrmused, raha, tamme ja loorberi pärjad.

See väike sõnum on mõnest seisukahast väga õpetlik. Meie saame vastata küsimusele: parun Coubertini poolt ellu kutsutud olümpia mängud 1896. a. Ateenas ei olnud vanal ajal esimesed, isegi mitte esimesed nime poolest. Jah, rohkem kui poolsada aastat varemalt oli olümpia idee omale tee rajanud ja ellu tärpanud.

Märkimisväärne on asjaolu, et et olümpia mõte uuesti üles kerkis just Rootsis. Rootslased olid need, kes esmakordselt parun de Coubertini idee kohaselt olümpia mängud 1912. aastal tõsise ja hiilgava vaimustusega ja kogu rahva osavõtuga läbi viisid. Rootslased võisid seda olla, kuna nad uskusid mängude eetilisse väärtusse.

Vahe 1834 ja 1836 a. Rootsis peetud ja tema järeltulija 1896. a. mängude vahel on, et esimestel osavõtjad olid ainult rootslased, nagu see varemalt oli Kreekas. Et aga mängude juures rahvuslikest piiridest kaugemale mindi ja ühendati kõiki rahvaid — see on juba parem Coubertini suur teene.

Kuid tähelepanu peame pöörama ka teadetele määratud auhindade kohta. Mõlemad paarid — eest ja tagant: hõbepeeker ja kuldsõrmus ning tamme- ja loorberipärjad on kõigile tuntud auhinnad ning arusaadavad esemed võidu kroonimiseks.

Mida aga peab seal tähendama raha, mis on asetatud nimekirja keskele ning mis ei käi kokku meie asjaarmastaja spotlase mõistega.

Märkida oleks veel, et juba siis mängude nime vasta: neid nimetati, nagu seegi kordus 1928 a. kaval: „olümpiaad“?

Tõsiasiaks jääb, et 1836. a. ajakirjas kirjutati olümpia mängude üle Rootsis. Selle vastu vaielda ei saa. Võidakse aga küll toleagekseid toimetajaid kahtlustada „sündimata“ sündmuste ja teadete toomises, mis seni pole põhjendamist leidnud, siin jääb ikkagi tõsiasiaks, et tol ajal „olümpia mõiste“ kuidagi olemas ja liikumas oli. Seega sündis see mõte kaugelt varem kui 1896. aastal, kus mängude korraldamisega uuesti algust tehti.

Täiskasvanud peavad enda

toitmiseks ainult äratartvitatud jõudu asetama, lapsed peavad aga peale selle veel kasvama. Sellepärast andke oma lastele eineks «Ovomaltine't».

Saadaval kõikides apteekides ja rohkemalustes.

Pealadu: A/S. «Ephag» Tallinn: Harju tän. 41 ja Narva mnt. 42 Tartu: Kompanii 1

D' A. WANDER A-G. BERN, SCHWEIZ

OVOMALTINE torwendab ka Teid!

Pärnu ringvaade.

Sindis poksispord tõusul. Pärnus suusavõistlused hoos. Maakonnaesivõistlused suusatamises.

Pärnu talispordi kulminatsioonipunkt oli möödunud nädalal, mil erakordselt rohkesti oli võistlusi peamiselt just poksis ja suusatamises. Suure hasardiga on läinud tänavune poksihooaeg, mil võistlus on järgnevat võistlusele. Asja hingeks on osa Tervise poksiklubi juhtivaid tegelasi, kes on võtnud oma hooleks poksispordi arendamise Pärnus. Eelmisel pühapäeval rullus Sindis teine interclub Tervise poksiklubi ja Kalju vahel. Seekord võitis Sindis suurelt 5,5 : 2,5. Sindi paremus viimasel võistlusel oli suurelt märgatav.

Tehnilised tulemused:
Kärbeskaal: 1. Künnapas, Kalju, 2. Simberg, Tervis.

Kukk-kaal: 1. Soovik, Kalju.
Sulgkaal: 1. Nurm, Kalju, 2. Jakobson, Tervis.

Kergekaal: 1. Laater, Tervis, 2. Nõmm, Kalju.

Kergekeskkaal: 1. Somson, Kalju, 2. Fuchs, Tervis.

Keskkaal: 1. Jaanson, Kalju, 2. Kants, Tervis.

Poolraskekaal: 1. ja 2. Kull, Tervis ja Laason, Kalju.

Raskekaal: 1. Holm, Tervis, 2. Kolk, Kalju.

Laupäeval korraldas Tervise poksiklubi Pärnumaa esivõistlused poksis. Osavõtjaid oli 22 kolmest organisatsioonist. Seekordsed võistlused ütetasid ka kõige optimistlikumate omad ning olid tasemelt huvitavamad seninähtuist Pärnus. Rekordarvuline pealtvaatajaskond jälgis suure halle võistlusi. Paremaid poksijaid oli Fuchs, Laater ja Tesnov. Täiel määral rahuldasi ka Jaanson, Kull, Artur Holmi vastaste puududes ei olnud näha poksiringis. Seekord loodeti Tervise satisfaktsiooni Kalju arvel, milline ka teostus, kuid kõige napimalt. Võrdsete punktide arvu, 17 juures saavutas paremu-

Rühm iluuisutajaid euroopa 1932 a. esivõistlustelt. Teine vasakult Sonja Henie,

se Tervise poksiklubi viie esikohaga Kalju kahe ees. Kolmas Vaprus 7 punktiga.

Tehnilised tulemused:
Kärbeskaal: 1. Tesnov, Vaprus. 2. Künnapas, Kalju. 3. Peterson, Tervis.

Kukk-kaal: 1. Soovik, Kalju. 2. Saar, Kalju. 3. Lilles, Tervis.

Sulgkaal: 1. Loorents, Tervis. 2. Herm, Kalju.

Kergekaal: 1. Laater, Tervis. 2. Nõmm, Kalju.

Kergekeskkaal: 1. Fuchs, Tervis. 2. Paalits, Vaprus. 3. Somson, Kalju.

Keskkaal: 1. Jaanson, Kalju. 2. Mikmann, Vaprus.

Poolraskekaal: 1. Kull, Tervis. 2. Laason, Kalju.

Raskekaal: 1. A. Holm, Tervis.

Pärnu linna spordiorganisatsioonidest on tugevamaid Tervise kõrval raskejõustikus politsei spordiring Edu.

Möödunud nädalal korraldas eelmäitu raskejõustikuvõistlused, kus saavutati eriti mainimisväärsed tagajärjed tõstmises. Suurelt rahuldasi Pärnu raskejõustiku vanema generatsiooni paremaid ja vanematuid sportlasi Artur Pärn ja Joh. Tamm, tõstes 265 kg. kumbki. Ka Alf. Tiganik on sammunud eduteed tõstmises ja maadluses.

Tehnilisi tulemusi:
Tõstmine: keskkalaal: 1. J. Tamm nr. 1 — 265 kg. (75, 82,5 107,5).

Poolraskekaal: 1. Artur Pärn — 265 kg. (80, 75, 110). 2. K. Maala — 227 kg.

Raskekaal: 1. Alf. Tiganik — 240 kg. 2. O. Lille — 235. 3. J. Sprenk — 210 kg.

Maadlustagajärjed:
Kergekeskkaal: 1. A. Saar. 2. Joh. Tamm. 3. A. Spielberg.

Keskkaal: 1. Joh. Tamm. 2. K. Maala.

Poolraskekaal: 1. A. Tiganik. 2. O. Lille. 3. J. Sprenk.

Läinud pühapäeval korraldati Pärnu suurejoonelisem suusapäev, mille avas linnapea O. Kask ja kolonel Trossi. Osavõtjate suurehulgaline kogu liikus rivistatult läbi linna Niidu kungastikule, kus järgnesid suusastiiilide ja pöörete demonstratsioonid. Lõpuosas oli suurim duell maleva ja Vapruse vahel suusatamises 10 km. võitjaks tuli suure ülekaaluga maleva, saavutades 73 punkti Vapruse 47 ees. Üksikvõitja oli J. Jürgen, maleva — 44.53,0. 2. M. Jensen, maleva — 45.44,0. 3. A. Klein, Vap-

rus — 46.10,0. 2. Kell, maleva — 46.32,0. 5. Parts, Vaprus — 46.45,0. 6. J. Talvik, Vaprus — 47.01,1. 7. K. Kerjan, maleva — 48.06,0. 8. K. Vabrit, Vaprus — 48.08,0. 9. Siid, maleva — 48.56,0. 10. Tamm, maleva — 49.05,5.

Pärnu talispordi suursuguseim osa lavastus pühapäeval, mil Tervis korraldas Pärnu spordiajaloo esimese maakondlise suusaesivõistluse. Osavõtjaid ilmus starti 22, neist 3 daami. Võistlus oli eriti pinev 15 km. ja daamide võistlusmaas, kus vahe esimese kahe võitja vahel oli vaid 3 sek. ja teises 10 sek. Võistluse võidukam perekond oli Jürgenite oma, kelle esindus igas üksikas oli auhinnaasaajate hulgas. 15 km. oli veli llo kolmas, noorem Heino 5 km. ning õde Lia daamide võistlusmaas mõlemad esimesed.

Tehnilised tulemused:
15 km. A klassile: 1. M. Jensen, Tervis — 1:29.52,0. 2. K. Matson, Tervis — 1:29.55,0. I. Jürgen, Tervis — 1:30.37,0.

5 km. B klassile: 1. Heino Jürgen, Tervis — 23.25,0. 2. Joh. Parts, Vaprus — 24.20,0. 3. Ev. Sarnet, Vaprus — 28.27,0. 4. 11-aastane Friedrich Luksepp, Vaprus — 30.35,0, kes jättis selja taha viis vanemat võistlejat.

2,5 km. daamidele: 1. Lia Jürgen, Tervis — 14.43,0. 2. L. Raps, Tervis — 14.53,0. 3. V. Anveldt, Vaprus — 15.03,0.

Üldvõitja Tervis 14 punkti, jättes Vapruse 4 punktiga teisel.

18 klm. võitis Teder 1:30,19.

Tallinnas korraldati 13. märtsil suurimad suusavõistlused käesoleval aastal. Osavõtjaid oli Tallinna garnisonist, Tallinna ja Harju malevast. politseist ja piirivalvest — üldse üle 100 osavõtja. Tee läks sõjakoolist Mustamäe alla, sealt Harku ja tagasi. Maa pikkus 18 km. Konkurentsi oli väga pinev ja terav.

Tagajärjed kujunesid:

1. Teder (kaitseliit)	1.30.19
2. Fatal (piirivalve)	1.31.27
3. Siitan (kaitseliit)	1.32.29
4. Kiili (kaitsevägi)	1.34.27
5. Tui (kaitseliit)	1.34.40
6. Mõttik (kaitsevägi)	1.34.47
7. Särak (kaitseliit)	1.35.19
8. Dunkel (kaitseliit)	1.35.26
9. Kiil (kaitsevägi)	1.35.28
10. Näks (kaitsevägi)	1.35.43
11. Särlepp (kaitseliit)	1.36.04
12. Sams (piirivalve)	1.36.16
13. Loodla (kaitsevägi)	1.36.24
14. Kallas (kaitseliit)	1.36.28
15. Nyman (kaitseliit)	1.36.31
16. Luik (kaitsevägi)	1.37.21
17. Laupman (kaitseliit)	1.38.16
18. Oronok (kaitsevägi)	1.38.17
19. Tabur (kaitsevägi)	1.38.31
20. Nappus (kaitseliit)	1.39.36

21. Loodus (kaitsevägi)	1.39.56
22. Martens (kaitsevägi)	1.39.57
23. Pach (piirivalve)	1.40.14
24. Rikand (kaitseliit)	1.41.48
25. Aurik (kaitseliit)	1.42.16

Punkte omasid: kaitseliit 322, kaitsevägi 271.

Kirjavastus.

Ambla Spordiringile: Nimetatud kirjutiis valgustas üldiselt Tapa malevkonna sporditegevust ka kui kaitseleidu organisatsiooni. Kuna aga Ambla kuulub meie teades Tapa malevkonna alla, pole Teie oien-duse avaldamiseks alust.

„E. Spordilehe“

järgmine number ilmub
5. aprillil s. a.

Perekonna-pildiajakiri

„ROMAAN“

algas 1932. aastal XI. aastakäiku ja ilmub endiselt kaks korda kuus.

„ROMAAN“ avaldab rahvusvahelises valikus ainult häid ja meeldivaid romaane, jutustusi, novelle, luulet ja hulgakese huvitavaid pilte päevasündmustest, isikutest.

„ROMAAN“ No 1-st

hakkasid ilmuma järgmised ülihuvitavad, kütkestavad romaanid:

1. W. Mirkeni „Radio-meese“,
2. Thea v. Harbou (tuntud „India hluasamba“ autori) „Kes meie järele tulevad“,
3. Norra kirjaniku Edv. Welle-Strandi „Tuli põleb.“

TELLIMISEHINNAD 1932;

12 kuud (24 nr-t) Kr. 7.50	2 kuud (4 nr-t) Kr. 1.50
6 kuud (12 „) „ 4.—	1 kuu (2 „) „ —.80
3 kuud (6 „) „ 2.—	üksiknumber „ —.40

Tellimisi vahendavad kõik postkontorid, raamatukauplused ja talitus,

Vene tän. 13, Tallinn. Telefon 437-18.